

III АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1.Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби

В изпълнение на чл. 52 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), деветнадесет общини в териториалния обхват на РИОСВ – Стара Загора са с приети и действащи до 2020 г. общински програми за управление на отпадъците, приети от Общинските съвети.:

- ▶ *Област Стара Загора* – Стара Загора, Раднево, Казанлък, Опан, Гурково, Гълъбово, Николаево, Мъглиж, Чирпан и Братя Даскалови;
- ▶ *Област Сливен* – общини Сливен, Нова Загора и Твърдица;
- ▶ *Област Ямбол* – общини Ямбол, Стралджа, Тунджа, Елхово и Болярово;
- ▶ *Област Хасково* – Община Тополовград.

Минималният обхват на програмите включва:

- ✓ анализ на състоянието и прогноза за вида, произхода, свойствата и количествата на образуваните или подлежащите на третиране отпадъци;
- ✓ целите, етапите и сроковете за тяхното постигане;
- ✓ начините и съоръженията за третиране или безопасното им съхраняване;
- ✓ описание на специализираните инсталации за третиране, както и на терените, подходящи за третиране на отпадъците;
- ✓ схема за движение на отпадъците към инсталациите за третиране, в т.ч. и площадките за сепариране на отпадъци от опаковки;
- ✓ финансови средства за осъществяване на програмата;
- ✓ мерки за изграждане на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците на места, намиращи се възможно най-близо до източника на образуването им;
- ✓ план за привеждане в съответствие на действащи инсталации и съоръжения за обезвреждане на отпадъците, включващ конкретни мерки, средства и срокове за тяхното изпълнение;
- ✓ система за отчет и контрол на изпълнението;

✓ информация за връзка с упълномощените лица, отговорни за управлението на отпадъците.

В представените в РИОСВ програми са заложили и мерки за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци, повторна употреба и рециклиране на битовите отпадъци и ограничаване количеството на депонираните биоразградими отпадъци.

Ежегодно общините представят годишни отчети по изпълнение на общинските програми по опазване на околната среда в това число и в част „Управление на дейностите с отпадъци”.

2. Битови отпадъци

С оглед осигуряване на дългосрочно решение за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, РИОСВ извършва внезапни, текущи и периодични проверки по управление на отпадъците.

Контролира се отчетността и предоставяната информация от причинителите на отпадъци, от лицата, извършващи оползотворяване и обезвреждане на отпадъците и от общинските администрации, относно закриване на нерегламентирани сметища и по системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

След въвеждане в експлоатация на Регионален център за управление на отпадъците – Стара Загора през 2017 г. бяха прекратени дейностите по депониране на отпадъци на действащите 7 общински депа за неопасни отпадъци в общини Стара Загора, Чирпан, Казанлък, Гурково, Раднево, Гълъбово и Опан, които не отговарят на нормативните изисквания. През 2018 г. ще продължават дейностите по изпълнение на проектите за закриване и рекултивация.

Извършени са общо 10 проверки на общински депа за неопасни отпадъци /битови и строителни/, неотговарящи на нормативните изисквания и подлежащи на закриване след въвеждане в експлоатация на съответното регионално съоръжение на общини: Стара Загора, Чирпан, Гурково, Казанлък, Опан, Раднево, Павел баня, Твърдица, Гълъбово и Болярово относно експлоатацията им, съобразно нормативните изисквания. Реализирано е закриване и рекултивация на депа за неопасни отпадъци на общини Павел баня и Елхово. Стартираха и дейностите по закриване и на общински депа Гурково, Стара Загора, Казанлък, Гълъбово, Опан, Чирпан, Болярово и Твърдица, които ще продължат и през 2018 г.

Управлението на отпадъците се осъществява на регионален принцип. Въпреки че почти всички населени места (99 %) са обхванати в система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци, продължава да се констатира изхвърлянето на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.

През 2017 г. в експлоатация са били 3 регионални депа за неопасни отпадъци и 3 претоварни станции, а именно:

► Регионален център за управление на отпадъците - Стара Загора, с. Ракитница, общ. Стара Загора – обслужва общини Стара Загора, Чирпан, Братя Даскалови, Казанлък, Павел баня, Раднево, Гълъбово, Опан, Гурково, Николаево, Мъглиж, Твърдица;

► Регионално депо за неопасни отпадъци Ямбол, с. Хаджидимитрово, общ. „Тунджа“ – обслужва общини Ямбол, Сливен, Нова Загора, Стралджа, „Тунджа“;

► Регионално депо за твърди/ неопасни/ битови отпадъци на общините Елхово и Болярово, с. Добрич, общ. Елхово - обслужва общини Елхово и Болярово.

► Неопасните отпадъци, генерирани от Община Тополовград се депонират на Регионално депо Харманли.

В териториалния обхват на РИОСВ-Стара Загора са въведени в експлоатация и три претоварни станции (ПС), част от Регионалната система за управление на отпадъците, регион Стара Загора: ПС - Казанлък, обслужваща общини Казанлък, Павел баня и Мъглиж; ПС - Гурково, обслужваща общини Гурково, Николаево и Твърдица и ПС - Гълъбово, обслужваща Община Гълъбово.

С функционирането на посочените по-горе обекти се осигурява обезвреждане на битовите отпадъци в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство.

През 2017 г. са осъществени 48 проверки по документи за спазване на задълженията на общините по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО, при които е установено, че общините изпълняват задълженията си съгласно разпоредбите на Наредба № 7 от 13.12.2013 г за реда и начина за изчисляване и определяне на размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци. Всички общини в териториалния обхват на РИОСВ – Стара Загора са изпълнили задълженията си за внасяне на дължимите отчисления за количествата депонирани отпадъци.

Извършен е контрол по задълженията на общините в областта на разделното събиране на отпадъци и поэтапно постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. Осъществен е контрол и на системите за

разделно събиране на отпадъци от опаковки и по задължението за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общините най-малко за следните отпадъци: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. През 2017 г. на база на сключени договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки се осъществява разделно събиране на отпадъци от опаковки в общините Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Чирпан, Раднево, Сливен, Нова Загора, Ямбол, Тунджа и Елхово.

Във връзка с прилагане на контрол по изпълнение на изискванията на чл. 12 от ЗУО през 2017 г. са извършени общо 38 проверки по чистотата на пътищата, от които 8 в обхвата на републиканската пътна мрежа и 30 в обхвата на общинската пътна мрежа. Във връзка със заповед на министъра на околната среда и водите № РД-111 /10.02.2017 г. за извършване на проверки за наличие на нерегламентирани замърсявания с отпадъци на речни легла и прилежащи територии през 2017 г са извършени общо 36 проверки. В сравнение с резултатите от извършените през 2016 г. проверки по чистотата на речните корита, през 2017 г. също не се констатираха нерегламентирани замърсявания с отпадъци на речните корита и крайбрежните заливаеми ивици. При направения обход на място се установи, че кметовете на общините са предприели необходимите мерки за почистването на речните корита, както и за недопускане на замърсяване с отпадъци на речните легла и прилежащите им територии. Светлите отвори на мостовете на реките, попадащи в регулацията на съответната община са с добра проводимост, което не създава предпоставки за наводнения на населените места.

По отношение изпълнение на задълженията на кметовете по чл. 19, ал. 3, т. 11 за осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10000 жители с изключение на град Раднево, общ. Раднево, област Стара Загора и град Елхово, общ. Елхово, област Ямбол нямат такива площадки, поради което на основание чл. 20, ал. 3 от Наредба № 7 от 19.12.2013г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци размерът на отчисленията по чл. 64 от ЗУО за количествата отпадъци, генерирани от тези жителите на двата града се увеличава с 15 %.

Таблица 1

Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)							
№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1.	Стара Загора	160108	51	51	-	100	160108
2.	Братя Даскалови	8677	23	23	-	100	8677
3.	Стралджа	12781	22	22	-	100	12781
4.	Твърдица	13804	10	10	-	100	13804
5.	Болярово	4160	20	20	-	100	4160
6.	Чирпан	21637	20	20	-	100	21637
7.	Гълъбово	13394	11	11	-	100	13394
8.	Нова Загора	39010	33	33	-	100	39010
9.	Гурково	5127	11	11	-	100	5127
10.	Опан	2950	13	13	-	100	2950
11.	Николаево	2658	4	4	-	100	2658
12.	Тунджа	24155	44	44	-	100	24155
13.	Ямбол	72778	1	1	-	100	72778
14.	Сливен	125268	45	45	-	100	125268
15.	Елхово	16219	22	22	-	100	16219
16.	Мъглиж	3269	15	15	-	100	3269
17.	Тополовград	11681	21	21	-	100	11681
18.	Казанлък	72581	20	20	-	100	72581
19.	Раднево	20079	24	24	-	100	20079
20.	Павел баня	14186	13	13	-	100	14186
Общо		644522	423	410			644522

Строителни отпадъци

ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали регламентират налагането на нови изисквания за:

- ▶ предотвратяването и ограничаването на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаването на риска за човешкото здраве и околната среда в резултат на третирането и транспортирането на строителните отпадъци;
- ▶ създаване на екологосъобразна система за управление на СО;
- ▶ влагане на рециклирани строителни материали в строителството;
- ▶ управление на образуваните строителни отпадъци в процеса на строителство и премахване на строежи.

Строителните отпадъци се депонират съвместно с битовите на трите регионални депа.

На територията на РИОСВ - Стара Загора функционират 7 площадки за предварително третиране на строителни отпадъци 4 от тях в град Стара Загора, в с. Скобелево, община Павел баня и градовете Чирпан и Сливен.

Липсата на депа за строителни отпадъци води до неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми, формиране на нерегламентирани сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

Масово разпространени отпадъци

Съгласно ЗУО, лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горесцитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват задълженията си по някой от упоменатите начини, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

През 2017 г. е осъществен контрол над всички заложен в плана за контролната дейност обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар продукти след

употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци, вкл. и полимерни торбички.

През 2017 г. се наблюдава увеличаване на броя на лицата, производители и вносители и извършващи вътрешно-общностни придобивания на опаковани стоки, които изпълняват задълженията си по Наредбата за опаковки и отпадъците от опаковки чрез колективна система, сключвайки договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и съответно намаляване на броя на фирмите, които заплащат продуктови такси за опаковки към ПУДООС.

Осъществени са 12 проверки на въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки в общините от области Стара Загора, Сливен и Ямбол. Извършени са 2 проверки на въведени системи за разделно събиране на излезли от употреба МПС (ИУМПС) в общини Стара Загора и Раднево, 2 проверки на въведени системи за разделно събиране на излезли от употреба гуми (ИУГ) в общини Стара Загора и Раднево, 4 проверки на въведени системи за разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) на общини Стара Загора, Сливен, Ямбол и Казанлък и 4 проверки на въведени системи за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) на общини Чирпан, Стара Загора, Сливен и Ямбол.

В таблица 2 са посочени за всяка община обхванатите населени места, брой на обслужваното население по общини и процент от населението, обхванато от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак и излезли от употреба МПС.

Масово разпространени отпадъци (МРО)				
Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на пунктовете и на местата за разделно събиране на различните видове МРО
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Сливен	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 23.02.2005 г. със срок 5 години – продължен с анекс от 10.03.2010 г. за 5 години. От 08.04.2015 г. е продължен с 5 год.	100 % гр.Сливен	105 698	гр.Сливен –135 бр точки: 95 бр. контейнери тип “Бобър” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал; 155 бр.контейнери тип "Иглу" за хартия, пластмаса 155 бр. контейнери тип “Иглу” с вместимост 1100 л. за стъкло
2. Ямбол	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 17.10.2005 г. със срок 5 години – за “Западна част” на гр. Ямбол; продължен с Анекс: до 17.10.2015 г. автоматично подновен за още 5 год.	100 % гр.Ямбол	90 782	гр.Ямбол - 115 бр. жълто "Иглу" - 1800л., 110 бр. "Жълт бобър"- 1100 л., 41 бр. - "жълти кофи" - 360 л. и 115 бр. "Зелено иглу" - 1400 л.
3. Стара Загора	Отпадъци от опаковки - “Екоколект” АД – от 30.09.2013 г. със срок от 5 години	100 % гр. Стара Загора	160 412	гр. Ст. Загора - 378 бр. Жълти контейнери тип "Иглу -Лидер" - 1500 л., 249 бр. Зелени контейнери тип "Иглу" - 1100 л. и 1180 л.
4. Чирпан	Отпадъци от опаковки Договор с “Екоколект” от 29.01.2016 г. за срок от 5 год.	100 % гр.Чирпан	19 516	гр. Чирпан – 51 бр. точки (3 бр. цветни контейнери тип “Бобър” в една точка)
5. Стралджа	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 02.01.2013 г. със срок 5 години	100 % гр. Стралджа, с. Лозен, с.Чарда и с. Зимница	6 693	гр. Стралджа – 40 бр. точки 40 бр. контейнери тип “Иглу” с обем 1800 л. за хартия, пластмаса и метал и 40 бр. контейнери тип

				“Иглу” с вместимост 1400 л. за стъкло
6. Нова Загора	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 20.08.2007 г. със срок 5 години – удължен с анекс от 21.05.2012 г. за 5 год.	100 % гр. Нова Загора, с. Кортен	25 755	гр. Нова Загора – 114 бр. точки 75 бр. контейнери тип “Иглу” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал; 75 бр. контейнери тип “Иглу” с обем 1400 л. за стъклени опаковки
7. Раднево	Отпадъци от опаковки Договор с “Екопак България” АД - от 30.01.2017 г. за срок от 5 год.	100 % гр. Раднево и с. Трояново	15 000	гр. Раднево – 32 бр. точки (жълти "Иглу" - 1500 л., зелени "Иглу" - 1500л., сини "Иглу" - 1500 л.)
8. Болярово	Отпадъци от опаковки Договор с „Бул екопак” АД - прекратен	под 5000 души		
9. Казанлък	Отпадъци от опаковки Договор с „Екобулпак” АД от 14.12.2013 г. За срок от 5 год.	100 % гр. Казанлък	53 770	гр. Казанлък -105 бр. точки точки (по 2 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); Гр. Шипка- 6 бр. точки точки (по 2 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); с. Крън- 14 бр. точки точки (по 2 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); с. Шейново - 8 бр. точки точки по 2 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); 10 бр. с. Копринка и 3 бр. яз. Копринка
10. Мъглиж	Отпадъци от опаковки - Договор с "Екобулпак" АД от 30.10.2014 г. За срок от 5 год.	100 % гр. Мъглиж	3 629	гр. Мъглиж - 41 бр. жълти контейнери тип "Бобър" - 1100 л. и 41 бр. зелени контейнери тип "Иглу" - 1400 л.
11. Елхово	Отпадъци от опаковки - Договор с "Екобулпак" АД от 31.01.2017 г. За срок от 5 год.	100 % гр. Елхово	15 935	45 бр. Жълто "Иглу" - 1800 л. и 45 бр. Зелено "Иглу" - 1400 л.

12. Тунджа	Отпадъци от опаковки - Договор с "Екобулпак" АД от 01.10.2012 г. За срок от 5 год. И автоматично е подновен за още 5 год.	100 % общ. Тунджа	23 937	60 бр. Жълто 'Иглу' - 1800 л. и 60 бр. зелено'Иглу" - 1400 л. разположени в 10 села о общ. Тунджа
13. Раднево	Излезли от употреба МПС	100 % гр. Раднево	15 000	гр. Раднево - 1 бр
14. Павел Баня	Отпадъци от опаковки Договор с „Екопак България” АД от 04.01.2014 г. г. за срок от 5 години	100 % гр. Павел Баня	2 987	гр. Павел баня – (58 бр.жълти"Бобри" - 1110 л 58 бр. зелени 'Иглу" - 1400 л.)
15. Чирпан	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100% за общ. Чирпан	30 149	гр. Чирпан Бр. пунктове: 35
16. Сливен	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и НУБА	100% за общ. Сливен	105 698	гр. Сливен - 144 бр, гр. Сливен 1 бр.
17. Стара Загора	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак , Излезли от употреба гуми, НУБА	100% за общ. Стара Загора	160 412	гр. Стара Загора Бр. пунктове: 1 гр. Стара Загора бр. пунктове - 1 бр.гр. Стара Загора - 166 бр.,
18. Стара Загора	Излезли от употреба МПС	100% за общ. Стара Загора	160 412	гр. Стара Загора Бр. пунктове: 1
19. Павел баня	Излезли от употреба МПС	100% за общ. Павел Баня	2 987	гр.Павел баня Бр. пунктове: 2

Отпадъци от опаковки

През 2017 г. са извършени 12 проверки на въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки на общини, от които се установи, че на база сключени договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки се осъществява разделно събиране на отпадъци от опаковки в общините Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Чирпан, Раднево, Сливен, Нова Загора, Ямбол, Тунджа и Елхово.

Общо 50 проверки са осъществени по Наредбата за опаковки и отпадъците от опаковки на 31 задължени лица по чл. 14, ал. 1 от ЗУО, като 1 от тях е по извънреден контрол, 2 са по писмо на МОСВ за извършване на проверки на лица, пускащи на пазара опаковани стоки – членуващи в ООп (организация по оползотворяване) на отпадъци от опаковки, а 7 са по заповед на министъра на околната среда и водите, с която се определят членовете на ООп на отпадъци от опаковки и които следва да заплащат продуктова такса за опаковки за 2016 г. Проверките са разпоредени с писмо на заместник-министър на околната среда и водите. В резултат на проверките в ПУДООС са постъпили 335,40 лв. (триста тридесет и пет лв. и 40 ст.) от продуктова такса за опаковки.

През 2017 г. във връзка с извършване на периодичен контрол по изпълнение на целите по оползотворяване от организациите по оползотворяване, са извършени проверки на общо 20 бетонови центъра, функциониращи на територията на РИОСВ – Стара Загора. При проверките се констатира, че три от тях, собственост на фирмите „Диана бетон” ООД, гр. Ямбол, „Сити бетон” ООД, гр. Стара Загора и „Блиц” ЕООД, гр. Стара Загора притежават бетонови центрове за производство на готови бетонови смеси, в които се влагат отпадъци от стъкло и стъклени опаковки и притежават документ по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности по рециклиране на отпадъци от стъкло.

Отпадъци от пластмасови торбички

През 2017 г. са извършени 61 проверки на търговски обекти, в които на клиентите се предлагат пластмасови торбички за спазване на изискванията на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса по отношение на пуснатите на пазара пластмасови торбички за пазаруване.

При проверките, свързани с установяване на съответствието на предлаганите пластмасови торбички в търговските обекти, използвани за опаковане на предлаганите

от тях стоки в мястото на продажбата, с изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 6, 7 и 8 от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса / 2016 г. не са констатирани нарушения. По отношение на изпълнение на изискванията на чл. 7, ал. 3 от същата наредба се установи, че в пет от обектите все още не се заплащат предлаганите на потребителите пластмасови торбички, за което са дадени предписания със срок постоянен да се спазват разпоредбите на Наредбата.

Негодни за употреба батерии и акумулатори

През 2017 г. са извършени пет проверки на лица, задължени по чл. 14, ал. 1 от ЗУО, относно разделно събиране и оползотворяване на НУБА, генерирани в резултат на пуснатите от същото лице батерии и акумулатори на вътрешен пазар – „Кетен“ ООД, гр. Стара Загора, „Автокомплект“ ООД, гр. Сливен, „Кати“ ЕООД, гр. Сливен, „Олимпия Ауто“ АД, гр. Сливен и „Елит Трак“ ЕООД, гр. Ямбол. От проверките се установи, че всичките пет дружества изпълняват задълженията си по чл. 21 от Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори за постигане на целите за оползотворяване и рециклиране на пуснатите на пазара акумулатори чрез колективна система, организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори.

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

През 2017 г. са извършени 12 проверки на 8 лица, задължени по чл. 14, ал. 1 от ЗУО относно разделно събиране и оползотворяване на отпадъци от ИУЕЕО, като проверката на една от тях – „Космополис“ ООД, гр. Стара Загора е по заповед на министъра на околната среда и водите, с която се определят членовете на ООп на ИУЕЕО – „Екобултех“ АД, които следва да заплатят продуктова такса за ЕЕО за 2016 г. Проверката е разпоредена с писмо на заместник-министър на околната среда и водите. В резултат на тази проверка в ПУДООС са постъпили 689,10 лв. (шестстотин осемдесет и девет лв. и 10 ст.) от продуктова такса за пуснатото на пазара ЕЕО.

Излезли от употреба моторни превозни средства

През 2017 г. е извършена една планова проверка на фирма „А енд Д Ауто“ ООД, гр. Стара Загора, задължено лице по смисъла на чл. 14, ал. 1 от ЗУО - извършва ВОП от Германия, Италия, Австрия и търгува с автомобили втора употреба. От проверката се установи, че дружеството изпълнява задълженията си по чл. 3, ал. 1, т. 2

от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса и по чл. 11 от Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства за постигане на целите за оползотворяване и рециклиране на пуснатите на пазара МПС чрез колективна система, представлявана от „Българска рециклираща компания“ АД, гр. София - организация по оползотворяване на ИУМПС - договор № 2000186268 от 03.11.2016 г. и договор № 2000251532/ 07.11.2017 г.

През 2017 г. са извършени 5 проверки на 4 дружества, задължени лица по смисъла на чл. 14, ал. 1 от ЗУО относно разделно събиране и оползотворяване на отработени масла – ЕТ „Христо Колев“, гр. Стара Загора, „Автохит Трейд“ ООД, гр. Стара Загора, „Олимпиа Ауто“ АД, гр. Сливен, „Елит Трак“ ЕООД, гр. Ямбол. От проверките се установи, че дружествата изпълняват задълженията си по чл. 11 от Наредбата за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти за постигане на целите за оползотворяване и рециклиране на пуснатите на пазара масла чрез колективна система – организация по оползотворяване на отработени масла.

Излезли от употреба гуми

През 2017 г. са извършени 6 проверки на 5 дружества, задължени лица по смисъла на чл. 14, ал. 1 от ЗУО относно разделно събиране и оползотворяване на излезли от употреба гуми – „Макс“ ООД, гр. Стара Загора, „Медина Мед“ ООД, гр. Стара Загора, „Автокомплект“ ООД, гр. Сливен, „Ванина Експорт“ АД, гр. Ямбол и „Ивеа Фулда“ ЕООД, гр. Ямбол. От проверките се установи, че дружествата изпълняват задълженията си по чл. 8, ал. 1 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми за постигане на целите за оползотворяване и рециклиране на пуснатите на пазара гуми чрез колективна система - организация по оползотворяване на излезли от употреба гуми.

Към 31.12.2017 г. на територията на РИОСВ – Стара Загора няма лица, изпълняващи задълженията си индивидуално по чл. 14, ал. 2, т. 1 от Закона за управление на отпадъците и Наредбите за масово разпространените отпадъци.

4. Производствени и опасни отпадъци

За обектите, при чиято дейност се образуват производствени отпадъци е приоритет предотвратяването или намаляването им, оползотворяването на отпадъците чрез рециклиране, повторното използване и/или извличане на вторични суровини и

енергия. В случай на невъзможност за тяхното оползотворяване като краен вариант се прилага екологосъобразно им обезвреждане (чрез предаването им за изгаряне или депониране). Дружествата въвеждат разделно събиране на видовете отпадъци от хартиени, пластмасови, стъклени и др. опаковки и ги предават за последващо рециклиране на лица, притежаващи съответните документи за тази дейност. Производствените отпадъци от черни и цветни метали се предават за оползотворяване в леярни.

От извършените проверки на обектите в региона се констатира подобряване на организацията по събиране и транспортиране, разделяне и съхраняване на видовете отпадъци. Изграждат се нови площадки за събиране на неопасни отпадъци и най-често за различни видове опаковки, които периодично се предават за последваща обработка.

В съответствие с изискванията на ЗУО и издадените документи за третиране и транспортиране на отпадъци и през настоящата година контролът е свързан с дейността на дружества, извършващи дейности с метални отпадъци, излезли от употреба МПС, негодни за употреба батерии и акумулатори и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване на площадки на територията на РИОСВ - Стара Загора.

Най-големи количества производствени отпадъци в региона, контролиран от РИОСВ – Стара Загора се образуват при дейността на топлоелектрическите централи в комплекса „Марица Изток”. Вследствие на дейността им в най-големи количества се отделят сгурия от изгаряне на въглищата, летяща пепел от електрофилтрите и гипс от работата на СОИ. Те се отвеждат на площадки за предварително съхранение на териториите на бившите сгуроотвали на централите. След осушаването, съвместно трите вида отпадъци се изгребват, смесват се с разкривката от рудниците и се депонират в насипища - депа за неопасни отпадъци, разположени на територията на „Мини Марица изток” ЕАД , притежаващи комплексни разрешителни.

През годината експерти по управление на отпадъците са взели участие в 23 комплексни проверки на фирми в региона. Част от проверените дружества са с предмет на дейност третиране на отпадъци от ИУМПС, НУБА, ИУЕЕО и отпадъци от пластмаси.

На територията на дружествата, контролирани от инспекцията, генерираните опасни и производствени отпадъци се събират разделно на обособени и обозначени площадки или закрити складове, в подходящи съдове. Площадките и съдовете са съобразени с изискванията на ЗУО и съответните Наредби. При предаване на опасни отпадъци са попълвани изискващите се идентификационни документи. Екземпляр от

тях се представя в РИОСВ-Стара Загора. Подобрена е отчетността, като се водят отчетни книги за отпадъците по обектите.

През 2017 г. са утвърдени общо 801 работни листи за класификация на различни видове отпадъци на юридически лица от региона и са заверени 100 отчетни книги за дейности с отпадъци.

Предоставяни са в МОСВ доклади, становища и информация относно обекти с дейности с текстилни отпадъци, дейности с отпадъци с болнични и здравни заведения, депа за отпадъци, становища по дейности на фирми, проекти на нормативни документи и други.

РИОСВ-Стара Загора извърши контролни проверки по потоци на площадките за съхранение и третиране на отпадъци от опаковки, ИУГ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. На част от проверените площадки, проверките се извършиха с експерти по компоненти „Въздух“ и „Води“.

През 2017 г. във връзка с извършване на периодичен контрол по изпълнение на законодателството по управление на отпадъците на предприятия, извършващи дейности в областта на текстилната промишленост, са извършени проверки на 12 текстилни предприятия. При извършения контрол се установи, че четири от тях не са извършвали производствена дейност и не са образували производствени отпадъци от дейността си през 2016 г. и 2017 г. Контролът на останалите 8 дружества установи следното: генерираните от производствената им дейност отпадъци, след предварителна обработка (сортиране и пакетиране) се предават на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за последващи дейности по третиране, съгласно сключени договори. Шест от фирмите притежават утвърдени работни листи с код и наименование съгласно разпоредбите на Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците за генерираните от производствената им дейност отпадъци. Фирма „България К“ АД, гр. Казанлък не извършва производствена дейност от 01.08.2016 г., поради което не са необходими работни листи. На управителя на фирма „Аглика Трейд“ АД, гр. Велико Търново са дадени предписания да се представят работни листи за класификация на отпадъците и отчетна книга по приложение № 1 от Наредба № 1 от 2014 г. за образувани от производствената дейност на дружеството отпадъци на площадката в гр. Твърдица, кв. „Индуриален“.

Съоръжения за третиране на отпадъци.

С оглед на минимизиране количествата на отпадъците, предназначени за обезвреждане и в съответствие с изискването за предварително третиране на отпадъците преди депониране, отпадъците които могат да се рециклират се третират в инсталации и съоръжения за оползотворяване, отпадъци от пластмаси, пластмасови, хартиени и стъклени опаковки, метални отпадъци, строителни отпадъци както следва:

▶ 3 инсталациите за регенерат на гуми, от които 2 в гр. Стара Загора и 1 в гр. Ямбол; През годината са извършени проверки на обектите;

▶ 1 инсталация за смилане в различен размер на негодни за употреба гуми и производство на гумен гранулат в гр. Стара Загора; През годината е извършена проверка на обекта;

▶ 6 инсталации за предварителна обработка и преработка на пластмасови отпадъци и производство на гранулат или съответните пластмасови детайли в гр. Казанлък, гр. Гурково, гр. Нова Загора и 3 - гр. Ямбол; През годината са извършени 6 проверки;

▶ 7 леярни за рециклиране на метални отпадъци, произвеждащи детайли намиращи приложение в различни индустрии на територията на области Стара Загора, Сливен и Ямбол; През годината са извършени проверки на две леярни в гр. Елхово;

▶ 3 инсталации за предварително третиране /сепариращи/ на смесени битови отпадъци в градовете Стара Загора, Казанлък и с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, област Ямбол; През годината са извършени проверки;

▶ 4 инсталации за производство на топлинна енергия от анаеробна ферментация на растителни и животински субстанции в гр. Нова Загора, 2 – в гр. Ямбол и с. Окоп, община Тунджа; През годината са извършени многократни проверки на инсталацията в гр. Нова Загора и по една на останалите три инсталации;

▶ площадки за предварително третиране на строителни отпадъци с местонахождение 4 – в гр. Стара Загора, с. Скобелево, община Павел баня, гр. Чирпан и гр. Сливен. През годината са извършени 2 проверки;

▶ 2 завода за производство на гипсокартон и гипсови смеси. Гипсовата суспензия, получена от СОИ на топлоелектрическите централи в региона, минава през обезводнителни инсталации като се получава технически гипс. Част от образувания гипс се оползотворява в заводите за производство на гипсокартон и гипсови смеси, намиращи се непосредствено до ТЕЦ “Марица изток 2” ЕАД и „Контур Глобал Марица изток 3” АД, а по-голямото количество, което не може да се оползотвори се депонира;

► съоръжение за дейности по обеззаравяване и стерилизация на опасни болнични отпадъци, разположен на територията на "МБАЛ- Проф. Стоян Киркович" АД в гр. Стара Загора, в която се третира опасни болнични отпадъци с комбинирана система за дезинфекция и стерилизация с автоматично управление. Приемат се отпадъци за обеззаравяване от болнични заведения, медицински центрове, стоматологични лекарски кабинети, разположени на територията на области Стара Загора, Сливен и Ямбол. През годината е извършена проверка на обекта.

През 2017 г. са извършени проверки на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци, разположени на територията на регионалната инспекция. Проконтролирано е изпълнението на условията посочени в разрешенията и регистрационните документи.

5. Болнични отпадъци

През 2017 г. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания на третирането на болничните отпадъци като се извършиха 11 проверки на лечебни и здравни заведения на място и 1 проверка на инсталация за предварително третиране - автоклавиране на опасни болнични отпадъци.

Биологичните отпадъци, лекарствата с изтекъл срок и др. отпадъци, които не могат да се автоклавират се извозват за изгаряне в инсинератор.

При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране въз основа на договор само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци. През отчетната година продължи извършването на класификация на генерираните отпадъци от лечебни и здравни заведения, включително медицински и стоматологични кабинети.

Контрол по трансграничен превоз на отпадъци

През годината при проверките на обекти с КР и на обекти с разрешителни или регистрационни документи за третиране по ЗУО са проверени наличните документи на юридически лица, които изнасят отпадъци извън страната.

Проверена е дейността на 7 лица, регистрирани като търговци и брокери на отпадъци.

От извършените 10 броя проверки за годината не са констатирани нарушения на изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превоза на отпадъци, като за дейностите по внос, износ и трансграничен превоз на отпадъци.

Относно транспортирането на отпадъци в страната и региона, през отчетната година не са констатирани нарушения. Дейностите се извършват от лица, притежаващи регистрационни документи за събиране и транспортиране на отпадъци. В случай на превоз на опасни отпадъци товародателите изготвят идентификационни документи за количеството, вида и произхода на отпадъка.

6. Кратка обобщена оценка по управление на отпадъците на територията на РИОСВ.

През 2017 година са извършени общо 565 проверки по отношение на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците. Проверките по отношение на управление на отпадъците са за спазване изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове. От направените проверки 275 са планови на 223 обекта. През 2017 г. са дадени 144 предписания, от които 138 са изпълнени, 6 не са изпълнени.

За установени нарушения на екологичното законодателство в областта на управление на отпадъците през 2017 г. са съставени 7 акта за установяване на административни нарушения и са издадени 7 наказателни постановления по ЗУО и 1 акт и 1 наказателно постановление по ЗООС.

Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци

Все повече лица са обхванати от разрешителния и регистрационния режим за дейности с отпадъци по ЗУО - за събиране и съхранение на отпадъци от опаковки, отработени масла, за разкомплектоване на ИУМПС, за съхранение на НУБА и ИУЕЕО, за предварително третиране на различни видове неопасни отпадъци. Контролът през последните години показва, че операторите извършващи дейности на съответните регламентирани площадки се стремят да осъществяват дейността си коректно и отговорно при спазване на нормите на ЗУО и подзаконовите нормативни актове. Ежегодно, до 10 март, операторите изготвят и представят в ИАОС годишни отчети за отчетната година на образуваните, третирани и предадени за последващо оползотворяване или обезвреждане производствени и опасни отпадъци. Поддържат се регистри на лицата, чиято дейност е свързана с образуване и/или третиране и

транспортиране на отпадъци.

През отчетната година от РИОСВ – Стара Загора са издадени: 6 разрешения по реда на чл. 67 от ЗУО за дейности, включващи предварително третиране, разкомплектоване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци от ОЧЦМ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, масла и 51 регистрационни документи за дейности с отпадъци /третиране и транспортиране/ по реда на чл. 78 от ЗУО. Издадени са 2 решения за прекратяване на преписки за издаване на разрешения и регистрационни документи; 13 решения за прекратяване действие на разрешения за дейности с отпадъци; 5 решения за прекратяване действие на регистрационни документи за дейности с отпадъци. През периода са извършени 28 изменения и допълнения на действащи регистрационни документи за дейности с отпадъци и 17 изменения и допълнения на разрешителни за дейности с отпадъци.

В РИОСВ-Стара Загора се води регистър на издадените разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци по ЗУО на хартиен и електронен носител. Ежемесечно, във формата, предвиден в Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри се предоставят в ИАОС издадените през предходния месец разрешителни и регистрационни документи.

В РИОСВ-Стара Загора се води регистър на хартиен и електронен носител на банковите гаранции по чл. 69, ал. 2 от ЗУО, съгласно вътрешните правила за получаване, регистриране, уведомяване, съхраняване, осчетоводяване, предявяване и освобождаване на банковите гаранции, копия от които се предоставят на МОСВ за внесените през предходния месец.

Контрол по Закона за опазване на околната среда

Експертите от направлението са взели участие в 22 планови проверки на действащите инсталации по изпълнение на условията от комплексни разрешителни /КР/.

Проверките по условията на КР са извършени съвместно с експерти, отговарящи за опазването на другите фактори и компоненти на околната среда.

Опасните отпадъци най-често се съхраняват на мястото на образуване и периодично се предават на лицензирани фирми за транспортиране и/или обезвреждане.

Производствените неопасни отпадъци се предават на депа за неопасни отпадъци за обезвреждане, оползотворимите се предават на лицензирани по ЗУО или с

комплексни разрешителни фирми за преработка, а отпадъчните пластмаси, хартия и стъкло се предават за рециклиране. Отпадъците от черни и цветни метали се предават на леярните за оползотворяване.

Положителни констатации:

- ▶ разширена е системата за разделно събиране на масово разпространени отпадъци в общините;
- ▶ увеличен е броят на отпадъците, които се предават за рециклиране и оползотворяване - метални отпадъци, отработени масла, хартиени, пластмасови и стъклени опаковки;
- ▶ подобрена е отчетността за дейностите с отпадъци, водят се отчетни книги, идентификационни документи на предадените опасните отпадъци за последващо третиране или обезвреждане;

Проблеми:

- ▶ Няма съоръжения за обезвреждане на някои видове опасни отпадъци или крайното им депониране на територията, на която се генерират и най-често те се изнасят за третиране извън страната.
- ▶ Все още има наличие на нерегламентирани сметища.
- ▶ Създават се проблеми в докладването, обработката и анализа на информацията за управлението на отпадъците. Твърде усложнена е системата от годишни отчети, която създава условия за грешки от различно естество, която е основа за анализ на състоянието по управлението на отпадъците.
- ▶ Не всички общини са въвели системи за управление на специфични потоци отпадъци в съответствие в изискванията на националното законодателство - НУБА, ИУМПС, отработени масла, биоотпадъци от поддържане на обществени площи, паркове и градини, както и отпадъците от зелените площи към търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради.
- ▶ Липсата на депа за строителни отпадъци води до неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми, формиране на нерегламентирани сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

В съответствие с Националната политика по управление на отпадъците на местно ниво приоритетите са:

- ▶ предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
- ▶ увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци;
- ▶ подобряване на организацията по разделно събиране на отпадъците от хартиени, пластмасови, стъклени и др. опаковки;
- ▶ екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- ▶ управление на специфичните потоци отпадъци, според изискванията на ЗУО и подзаконовата нормативната база.